

T.C.
TEKİRDAĞ

İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2010/631

KARAR NO : 2012/1277

DAVACI : TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

VEKİLİ : AV. ZÜHAL SİRKEÇİOĞLU DÖNMEZ

Bestekar Sk. No: 49/5 K.Dere Çankaya/ANKARA

DAVALI : TEKİRDAĞ VALİLİĞİ -TEKİRDAĞ

DAVANIN ÖZETİ : Tekirdağ ili, Merkez, Karadeniz (Aydoğdu) Mahallesi sınırları içerisinde yer alan 5 pafta, 332 ada 2 parsel, 333 ada 1 parsel, 334 ada 1 parsel sayılı mera vasıflı taşınmazların "Ticaret Borsası Depolama Alanı" olarak kullanılmak üzere imar planı değişikliği yapılabilmesi amacıyla tahsis amacının değiştirilerek hazine adına tesciline karar verilmesine ilişkin 12.02.2010 tarih ve 213 sayılı Tekirdağ Valiliği Tarım İl Müdürlüğü işleminin; davaya konu arazinin mera dışına çıkarılarak kullanıma açılmasının Anayasa'ya aykırı olduğu, bölgede verimli tarım arazileri ve meralar bulunduğu, komisyonun yönetmeliğe aykırı şekilde toplanarak karar aldığı, komisyon kararının dayanağı olan 2/9/2009 tarih ve 225 sayılı plan değişikliğine ilişkin belediye meclis kararının yürürlüğünün mahkeme kararıyla durdurulduğu, meranın zayıf ya da verimli olup olmadığının ancak bir tespit ile yapılabileceği, başka alternatiflerin araştırılması gerektiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Mera Komisyonu tarafından mera teknik ekibine hazırlatılan mera inceleme raporuna göre meranın durum ve sınıfının zayıf nitelikte olduğunun tespit edildiği, komisyonun usule uygun olarak toplanıp karar aldığı, merkez ilçede fiili olarak mera hayvancılığının bulunmadığı, taşınmazların halihazırda mera vasfını yitirdiği, işlemin hukuka uygun olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Tekirdağ İdare Mahkemesi'nce gereği görüldü:

Dava; Tekirdağ ili, Merkez, Karadeniz (Aydoğdu) Mahallesi sınırları içerisinde yer alan 5 pafta, 332 ada 2 parsel, 333 ada 1 parsel, 334 ada 1 parsel sayılı mera vasıflı taşınmazların "Ticaret Borsası Depolama Alanı" olarak kullanılmak üzere imar planı değişikliği yapılabilmesi amacıyla tahsis amacının değiştirilerek hazine adına tesciline karar verilmesine ilişkin 12.02.2010 tarih ve 213 sayılı Tekirdağ Valiliği Tarım İl Müdürlüğü işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

4342 aylı Mera Kanunu'nun 14. maddesinde " Tahsis amacı değiştirilmedikçe mera, yaylak ve kışlaktan bu Kanunda gösterilenden başka şekilde yararlanılamaz. Ancak, bu Kanuna veya daha önceki kanunlara göre mera, yaylak ve kışlak olarak tahsis edilmiş olan veya kadimden beri bu amaçla kullanılan arazilerden;...d) (Değişik bend: 03/07/2005-5403 S.K./27.mad) Köy yerleşim yeri ile uygulama imar plânı veya uygulama plânlarına ilave imar plânlarının hazırlanması, toprak muhafazası, gen kaynaklarının korunması, millî park ve muhafaza ormanı kurulması, doğal, tarihî ve kültürel varlıkların korunması, sel kontrolü, akarsular ve kaynakların düzenlenmesi, bu kaynaklarda yapılması gereken su ürünleri üretimi ve termale dayalı tarımsal üretim faaliyetleri için ihtiyaç duyulan yerlerin, ilgili müdürlüğün talebi, komisyonun ve defterdarlığın uygun görüşü üzerine, valilikçe tahsis amacı değiştirilebilir ve söz konusu yerlerin tescilleri Hazine adına, vakıf meralarının tescilleri ise vakıf adına yaptırılır.

Durumu ve sınıfı çok iyi veya iyi olan mera, yaylak ve kışlaklarda birinci fıkranın (a), (f), (g), (ğ) ve (h) bentleri hariç, tahsis amacı değişikliği yapılamaz." hükmüne yer verilmiştir.

Mera Yönetmeliğinin 6. maddesinde Mera, yaylak, kışlak ile umuma ait çayır ve otlak durumu ve sınıfları düzenlenmiş, 1 - Çok iyi; Bitki örtüsünün ağırlık olarak % 76-100'ü kaliteli bitkilerden oluşan mera, yaylak, kışlak ile umuma ait çayır ve otlakları,

T.C.
TEKİRDAĞ
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2010/631
KARAR NO : 2012/1277

2 - İyi; Bitki örtüsünün ağırlık olarak % 51-75'i kaliteli bitkilerden oluşan mera, yaylak, kışlak ile umuma ait çayır ve otlakları,

3 - Orta; Bitki örtüsünün ağırlık olarak % 26-51'i kaliteli bitkilerden oluşan mera, yaylak, kışlak ile umuma ait çayır ve otlakları,

4 - Zayıf; Bitki örtüsünün ağırlık olarak % 0-25'i kaliteli bitkilerden oluşan mera, yaylak, kışlak ile umuma ait çayır ve otlakları, ifade ettiği, 8. maddesinde ise " Mera, yaylak ve kışlak alanları ile umuma ait çayır, otlak ve kamu orta mallarının tahsis amacı; zaruri olan hallerde ilgili müdürlüğün Bakanlık İl Müdürlüğüne talebi, Komisyonun ve defterdarlığın uygun görüşü üzerine, talep edilen alanın tamamının veya bir kısmının tahsis amacı valilikçe değiştirilebilir. Tahsis amacı değiştirilen alanların tescilleri Hazine adına, vakıf meralarının tescilleri ise vakıf adına yaptırılır.

İlgili müdürlüğün tahsis amacı değişikliği başvurularında, talebin amacını ve büyüklüğünü belirleyen belgelerde birlikte, istenen diğer belgelerin, asılları veya onaylı suretleri eklenir. Komisyon ilgili müdürlükten, gerekli gördüğü hallerde ek bilgi ve belge isteyebilir. Valiliğin kararına esas olacak rapor Komisyonca hazırlanarak, karar defterine geçirilir ve üyelerce imzalanır. İnceleme raporları Komisyona sunulmak üzere teknik ekipler vasıtasıyla hazırlanır. Tahsis amacı değişikliği talep edilen alan için teknik ekip tarafından hazırlanan rapor olumlu ise yirmi yıllık ot geliri de bir raporla tespit edilerek Komisyona teslim edilir. Teknik Ekip; inceleme raporunu istenen bilgi ve belgelere göre hazırlar, talep ile ilgili kesin görüşünü de belirterek raporu imzalar ve Mera Komisyonuna teslim eder. Teknik ekipçe hazırlanacak inceleme raporu; bölgedeki hayvan sayısı, hayvanın cinsi, kaba yem kaynakları, kaba yem üretimi, kaba yem açığı, üretilen kaba yemin ihtiyacı karşılama oranı ile tahsis amacının değiştirilmesi halinde kaba yem ihtiyacının nereden karşılanacağı, meranın vasfı, topografyası, toprak yapısı, vejetasyonun yapısı, otlatma kapasitesi, yatırım için talep edilen alanın dışında başka uygun alan olup olmadığı, yatırımın hangi parasal kaynaktan yapılacağı, köyün toplam merası, teknik ekibin kesin görüşü, çiftçi hane sayısı, çiftçi görüşü gibi bilgileri içerir. Teknik ekip Komisyona sunmak üzere, gerekli gördüğü hallerde ilgili kurum veya kuruluştan ek bilgi ve belge isteyebilir, inceleme raporuna bulunmasını istediği ek bilgi ve belgeleri ekler. Raporun sonuç bölümünde yapılacak yatırımın mera bütünlüğünü bozup bozmadığı, köyün kaba yem açığının mevcut olup olmadığı ve miktarı, açık var ise nasıl karşılanacağı, alternatif alanın olup olmadığı ile birlikte teknik ekibin kesin görüşü yer alır. " hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, dava konusu taşınmazları kapsayan alanda 02.09.2009 tarih ve 225 sayılı Tekirdağ Belediye Encümen kararı ile plan tadilatı yapılarak parsellerin ticaret borsası depolama alanı olarak düzenlendiği, planların kesinleşmesinden sonra Tekirdağ Belediyesince davalı idareye yapılan başvuru ile, parsellerde tahsis amacı değişikliğinin yapılmasının istenildiği, il mera komisyonunca oluşturulan teknik ekipçe taşınmazlarda yapılan inceleme sonucu hazırlanan 10.02.2010 günlü raporda: taşınmazların mevcutta Tekirdağ Ticaret Borsası Depolama Alanına yakın olduğu, kara, deniz ve demir yolu ulaşımı imkanının olduğu, yatırım için alternatif alan bulunmadığı, parsellerin zayıf mera sınıfında olduğu, 333/1 ve 334/1 sayılı parsellerin tecavüzlü olduğunun belirtildiği, alınan rapor doğrultusunda İl Mera Komisyonu tarafından alınan 11.02.2010 tarih ve 326 sayılı ve Tekirdağ Defterdarlık Millî Emlak Müdürlüğünün 11.02.2010 tarih ve 495 sayılı kararıyla da tahsis değişikliğine uygun görüş verildiği, 12.02.2010 tarih ve 213 sayılı Valilik kararıyla tahsis amacının değiştirilerek hazine adına tesciline olur verilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, dava konusu taşınmazların mera niteliğinin tespiti özel ve teknik bilgi gerektirdiğinden mahallinde 28.01.2011 tarihinde bilirkişi Prof. Dr Murat Altın nezdinde keşif yapılmış, keşif tarihinin mera bitki örtüsü vejetasyonunun incelenebilir gelişme göstermediği bir dönemde yapıldığı ve keşifte mera alanının ölçümüne ilişkin bilirkişi harita mühendisi bulunmadığı, bilirkişinin, mahkeme heyeti ve taraflar bulunmaksızın 26.04.2011 tarihinde davaya konu parsellerde bitki örtüsüne ilişkin ölçüm çalışması yaptığı ve 03.05.2011 tarihinde Mahkememiz kayıtlarına giren ilk bilirkişi raporunu bu ölçümlere göre hazırladığı gözetilerek, mera alanlarının sınırını net şekilde ölçebilmek amacıyla harita mühendisinin de yer aldığı 3 kişilik bir heyet oluşturularak ölçüm yapılacak mera bitki örtüsü vejetasyonunun incelenmesi için uygun bir dönem olan 30.04.2012 tarihinde yeniden keşif yapıldığı, bu

T.C.
TEKİRDAĞ
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2010/631
KARAR NO : 2012/1277

keşif sonucu hazırlanan raporda ise özetle; 332/2 parselin 8.000 m², 333/1 parselin 34.880 m², 334/1 parselin 113.820 m² den oluştuğu, 332/2 parselin bir kısmının sürülmüş, toprak işlemeli tarım alanına dönüştürüldüğü, bu alana buğday ekildiğinin görüldüğü, dava konusu olan 333 ada 1 parselin 34.880 m² alandan oluştuğu, bu alanın engebeli yapıda olup topraklarının "kumlu-tınlı ve /veya kumlu-killi-tınlı" bünyeli, mera bitkilerinin iyi bir gelişme gösterebileceği nitelikte ve yeterli derinlikte olduğu, bu özellikleri bakımından söz konusu parselin IV. ve/veya V. Sınıf mera arazisi niteliğinde olduğu, bu arazinin 30.540 m² lik bölümünün % 94'den fazla oranda mera bitkileri ile kaplı olup kapalı vejetasyon yapısında olduğu, bu kesimlerin bitki örtüsünde domuz ayrığı (*Dactylis glomerata* L.), çayır salkım otu (*Poa pratensis* L.), çok yıllık çim (*Lolium perenne* L.), arpamsı brom (*Bromus hordeaceus* L.), kır bromu (*Bromus tectorum* L.), koyun yumağı (*Festuca ovina* L.), yüksek otlak ayrığı (*Agropyron elongatum* L.), kır korungası (*Onobrychis armena*), çayır düğmesi (*Poterium sangiosorba* L.), sinirotu (*Plantago* sp), papatya (*Anthemis* sp), geven (*Astragalus* sp.), parlak ot (*Koeleria cristata* (L.) Pers.), sarı civanpeçemi (***Achillea wilhelmsii***), yabani karanfil (*Dianthus masmenaeus* Boiss.), portakal nergisi (*Calendula officinalis* L.), deve dikenini (*Carduus* sp.), pisipisi arpası (*Hordeum murinum* L.), adi fiğ (*Vicia saliva* L.), yabani yulaf (*Avena fatua*), çobançantası (*Capsella bursa-pastoris*), koza üçgülü (*Trifolium lappaceum*), sarmaşık (*Convolvulus* sp.), fiçı yoncası (*Aledicago luruncatula*) ve yonca (*Medicago* sp.) türlerinin yaygın olarak bulunduğu, bu kesim bitki yapısı ile de "iyi nitelikli bir bitki örtülü mera" niteliği taşıdığı, bu arazinin 4.340 m² lik bölümünde toprak ve moloz döküldüğü, dökülen atıklarla toprağın kirletildiği, bitki örtülerinin tahrip edildiği ve tehlikeli çevre kirliliği yaratabilir alanlar oluştuğu, dava konusu 334 ada 1 parselin 113.820 m² alandan oluştuğu, bu alanın engebeli yapıda olup topraklarının "kumlu-tınlı ve /veya kumlu-killi-tınlı" bünyeli, mera bitkilerinin iyi bir gelişme gösterebileceği nitelikte ve yeterli derinlikte olduğu, bu özellikleri bakımından söz konusu parselin de IV. ve/veya V. sınıf arazi niteliğinde olduğu, arazinin 74.240 m² lik bölümünün % 94'den fazla oranda mera bitkileri ile kaplı olup kapalı vejetasyon yapısında olduğu, bu kesimlerin bitki örtüsünde 333 adalı parseldekine benzer türler (domuz ayrığı, çayır salkım otu, çokyıllık çim, arpamsı brom, kır bromu, koyun yumağı, yüksek otlak ayrığı, kır korungası, çayır düğmesi, sinirotu, papatya, geven, parlak ot, sarı civanpeçemi, yabani karanfil, portakal nergisi, deve dikenini, pisipisi arpası, adi fiğ, yabani yulaf, çobançantası, koza üçgülü, sarmaşık, fiçı yoncası ve yonca) yaygın olarak bulunduğu, bu kesim bitki yapısı ile de "iyi nitelikli bir bitki örtüsü" niteliği taşıdığı, bu arazinin 34.820 m² ve 4.760 m² olmak üzere toplam 39.580 m² alanda toprak ve moloz döküldüğü, dökülen atıklarla toprağın kirletilmiş, bitki örtülerinin tahrip edildiği ve tehlikeli çevre kirliliği yaratabilir alanlar oluştuğu, bu parseller üzerinde kömür madeni ocakları olduğu ifade edilen terk edilmiş alanlar ve faal durumda işgaller bulunduğu, bu tür uygulamaların bir bölümünün eski dönemlerde, bir kısmı da son günlerde yapıldığının gözlemlendiği, bu alanların etrafındaki bir kısım bitki örtüsünün de uygulamadan zarar gördüğü ve bitki yapısının da "Orna Durumda Mera" niteliğine dönüştüğü, bu alanların da 5.000 m² düzeyinde olduğu, bu şekilde niteliği değiştirilen mera alanlarının yeniden bitkilendirme uygulamaları ile başlangıçtaki duruma dönüştürülebileceği, dava konusu olan arazinin (IV. ve V. sınıf), üzerinde oluşmuş bitki örtüleri bakımından gerçek "doğal mera alanı" durumunda olduğu, bölgede hayvancılık yapılmakta olup hayvan barınaklarının olduğu, bu nedenle bölgede mevcut hayvanların beslenmesi için meraya ihtiyaç bulunduğu, dava konusu olan meraların tahsis amacının değiştirilmesinin uygun olmadığı görüşüne yer verilmiştir.

Bilirkişi raporunun taraflara tebliği üzerine davalı idarece yapılan itirazlar raporu kusurlandıracak nitelikte bulunmuş, rapor hükme esas alınabilir yeterlikte bulunmuştur.

Bu durumda, davaya konu parsellerin toprak yapısının mera bitkilerinin iyi gelişme gösterebileceği nitelik ve yeterli derinlikte olduğu, mevcutta parsellerin yaklaşık 2/3'lük kısmının %94 den fazla oranda mera bitkileri ile kaplı olduğu, kapalı vejetasyon niteliğinde olduğu, iyi nitelikli bitki örtülü mera niteliği taşıdığı, toplam 156.700 m² alanın 99.780 m² lik kısmının iyi, 5.000 m² lik kısmının orta, 8.000 m² lik kısmının buğday ekilmiş, 43.920 m² lik kısmında ise bitki örtüsü ve toprağın tahrip edilmiş vaziyette olduğu, uygun bitkilendirme ile eski hale dönebileceği, davaya konu parsellerin korunaksız biçimde bilinçli şekilde tahrip edilmeye devam edildiği, tahsis amacı değişikliği yapıldığı takdirde bu tahribin artacağı, dava konusu parsellerin büyük kısmının bu tahribe rağmen iyi nitelikte mera vasfını

T.C.
TEKİRDAĞ

İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2010/631

KARAR NO : 2012/1277

koruduğu, tahsis amacı değişikliği yapılmasında kamu yararı bulunmadığı, nitekim 19.08.2011 tarihinde onaylanan 1/25000 ölçekli çevre düzeni planında da dava konusu parsellerin yeşil alan olarak öngörüldüğü görülmekte olup, hatalı tespitlere dayalı mera komisyonu teknik ekip raporu doğrultusunda tesis edilen tahsis değişikliği işleminde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 1.658,00 TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 600, 00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin karar kesinleştiğinde Mahkememizce davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren **30** gün içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere 30/10/2012 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
İSMAİL UĞUR
94873

Üye
ABDURRAHİM AY
101104

Üye
DAVUT TAŞGİT
124796

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı	: 17,15-TL
Karar Harcı	: 17,15-TL
Y.D. Harcı	: 28,15-TL
Keşif Harcı	: 249,20-TL
Keşif ve Bilirkişi Gideri	: 1.200,00-TL
Vekalet Harcı	: 2,75-TL
Posta Giderleri	: 143,60-TL
TOPLAM	: 1.658,00- TL

t.v.